

Förberedelser i kommunen

Reglemente

- Vissa redaktionella ändringar kan behöva göras inför LTLPs ikraftträdande.
- Det kan också vara lämpligt att fundera över vilken nämnd som ska vara ansvarig, särskilt i kommuner där olika nämnder idag ansvarar för elektroniska cigaretter och tobaksfrågor.
- Vilken nämnd kommer ha tillsyn över rökfria miljöer.
- Finns det nämnder/förvaltningar som blir ansvariga för att rökförbud efterlevs?

Obs, det kan ta tid att ändra reglementet eftersom många instanser kan komma att bli involverade. Kontrollera redan nu hur ni arbetar i er kommun.

Delegation

Delegationsordning

- Den nya lagen medför att kommuner behöver se över sina delegationsordningar.
- Tänk på att behålla TL:s delegation i de delar som avser övergångsbestämmelserna tills dessa tappat sin betydelse.

Obs, TL gäller parallellt med LTLP men endast för de som anmält försäljning av tobak innan 2019-07-01 samt ansökt om tillstånd senast 2019-11-01.

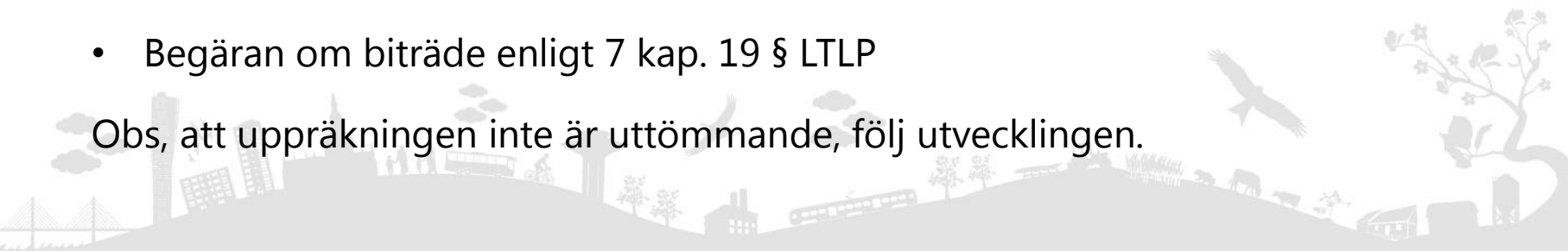

Delegation forts.

Följande bör finnas med i en delegationsordning, men den exakta utformningen och på vilken nivå beslut ska fattas måste givetvis bestämmas i den egna kommunen.

- Beslut att bevilja försäljningstillstånd för detalj- respektive partihandlare, 5 kap. 3 § 2 st.
- Beslut att avslå ansökan om försäljningstillstånd för detalj- respektive partihandlare
- Beslut att bevilja försäljningstillstånd efter ansökan från konkursbo, 5 kap. 9 §
- Beslut att meddela sanktioner enligt 7 kap. 9-13 och 15 §§
- Beslut att inte lämna uppgifter ur allmän handling eller att uppställa villkor för uppgiftens utlämnande, 17 kap. 1 § och 30 kap. 20 § OSL.
- Begäran om biträde enligt 7 kap. 19 § LTLP

Obs, att uppräknningen inte är uttömmande, följ utvecklingen.

Förvaltningsjuridiska ärenden

För många kommuner kan det antas att mängden ansökningar som förväntas komma in under sommaren 2019 medför något eller några avslag på ansökningar om försäljningstillstånd.

Kommunen känner troligtvis idag sin lokala tobaksmarknad väl och kan i grova drag uppskatta andelen försäljare vars ansökan kan komma att avslås. Det är då bra att vara väl förberedd på den juridiska sidan.

Informera er kommunjurist om denne i normala fall är ansvarig för tobaksärenden i domstol. Eventuellt kan delegationsordningen också behöva ses över i den del som avser yttranden till förvaltningsdomstol. Yttranden på tjänstemannanivå kan underlätta processen istället för att yttranden varje gång måste antas av nämnd.

Avgifter

Eftersom tillståndsplikt införs i den nya lagen behöver kommunens avgiftsuttag ses över. Några kommunen har redan idag beslutat om avgifter enligt den nya lagen. Det är **kommunfullmäktige** som ska besluta om grunderna för ansökningsavgiften,

Kommunen får enligt 8 kap. 1 och 2 §§ LTLP ta ut avgift för följande:

- Prövning av ansökan om försäljningstillstånd
- Tillsyn av detalj- och partihandlare med försäljningstillstånd
- Tillsyn av handlare som anmält försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

➤ Kommunen får alltså *inte* ta ut avgift för tillsyn av rökfria miljöer enligt LTLP.

Avgifter forts.

Alkohollagens taxor för ansökningsärenden bör enligt regeringen kunna tjäna som riktmärke för avgiftsnivån, se prop. s. 157 samt författningskommentaren. s. 218f.

Det är viktigt att avgifterna är på plats så snart som möjligt eftersom kommunen annars riskerar att inte få ta ut avgift för ansökan om försäljningstillstånd. Precis som ändringar i reglementen kan avgiftsärenden ta tid att bereda i kommunen och länsstyrelsen uppmanar därför er att så snart som möjligt ta reda på hur processen ska gå till i just er kommun.

Se prop, s 129f, se även kommentaren till 8 kap, s 218 ff.

- Obs, se till att avgifterna skapar möjlighet för kommunen att hantera sina uppgifter enligt LTLP.

Bikupa Avgifter

Diskutera hur;

- er kommun planerar för arbetet med avgifter?
- er kommun resonerar kring avgiftsnivåer?

Personal och resurs

- Länsstyrelsen har inga svar på hur många handläggare som behövs för tillståndsgivning eller tillsyn. Kommunen måste själv göra den bedömningen och hitta ett arbetssätt som fungerar i den egna organisationen.

I och med att det införs en tillståndsplikt för försäljning av tobak som haft serveringstillståndsförfarandet som förebild finns också ett värde i att kommunen skapar kontakter och samarbeten mellan alkohol- och tobakshandläggarna. Länsstyrelsen tror att samarbete mellan alkohol- och tobakshandläggningen kan vara en god idé i de fall det är möjligt.

- Dagens bemanning – finns personal under sommaren? Sannolikt många ansökningar samt stort informationsbehov.
- Använd annan personal från den egna organisationen? Finns kunskap? Går det omfördela resurser. Kan vara bra att fundera över i god tid.

Personal/resurs forts.

- Avlatssamverkan och/eller samarbete mellan kommuner. Kan vara lösning på generell hantering och/eller för hantering av mängden ansökningar som inkommer initialt.
- Ökad resursåtgång rökfria miljöer. Utökning av de rökfria miljöerna kommer kräva större resurser för tillsyn och sannolikt även för information.
- I de nämnder som kommer ha ansvar för rökförbudets efterlevnad finns risk att detta kan ta resurser i anspråk.

Se även under rubriken konsekvenser i prop. s156ff

Bikupa Resurs

Diskutera hur er kommun
resonerat kring,

- generell bemanningsnivå.
- lösning för sommaren 2019.

Arkiv och gallring

Gallringsplaner och annan relevant arkivhanteringsdokumentation kan behöva ses över.

Även här kan serveringstillståndsförfarandet tjäna som exempel på vilka handlingar som kan komma att finnas i akterna. Ta kontakt med arkivansvarig i kommunen för att ta reda på hur arbetet går till i er kommun och om det är något särskilt ni bör tänka på.

Information

- Sprid kunskap i organisationen, informera chefer, nämnder och eventuellt andra berörda i kommunen
- Informera tobakshandlare, kommunen bör informera sina handlare inför övergången, men ges också möjlighet att fånga upp de handlare som inte ansökt fram till den 1 november 2019.
- Informera restauranger med uteservering.
- Informera på och uppdatera kommunens hemsida.
- Fundera över allmän information, media etc.
- Var beredda på en stor efterfrågan på information när ikraftträdandet närmar sig. (**5 kap. 11 § LTLP**, *Kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter.*)

Länsstyrelsen
Skåne

Länsstyrelsen har tagit fram
exempel på
informationsfoldrar.

Observera att FoHM kan
komma att publicera
material.

Handläggningsstöd

Många kommuner använder idag handläggningsstöd som såvitt kan bedömas i nuläget inte är anpassat för tillståndsplikt på tobaksområdet.

Kontakta er leverantör av program för att föra dialog kring ert behov och programmets utformning. Tänk också på att beakta GDPRs krav på hur systemet får hantera personuppgifter, se prop. s. 68f.

Processbeskrivningar

Processbeskrivningar kan vara bra att ta fram, inte minst om ni planerar att ta in ny personal.

Alkoholhandläggarnas processbeskrivningar eller rutiner för handläggning av tillståndsärenden kan användas som inspiration.

Utredningsmallar

- Ett antal nya mallar måste tas fram.
Alkoholhandläggarna arbetar idag med liknande utredningar och kan säkert komma med goda råd.

Utvecklarna av olika handläggningsstöd kan också vara behjälpliga med hur automatiserade mallar kan byggas upp.
- De mallar Länsstyrelsen redan nu kan se behov av är ansökningsblanketter, checklistor för handlingar sökande ska bifoga ansökan, anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, anmälan om förändring i tillståndshavande verksamhet, remissblanketter polisen/tullen, egenkontrollprogram och nya tillsynsblanketter.

Länsstyrelsen
Skåne

Länsstyrelsen har tagit fram exempelblanketter med följande rubriker;

- **Ansökan TOBAKSFÖRSÄLJNINGSTILLSTÅND**, till blanketten finns även anvisning.
 - **Anmälan UPPHÖRANDE AV FÖRSÄLJNINGSTILLSTÅND**
 - **Anmälan om ÄNDRADE ÄGAR- OCH STYRELSEFÖRHÅLLANDEN**, till blanketten finns även anvisning, bilaga om "ÖVRIGA BOLAGSENGAGEMANG" samt checklista för handläggning.
- Observera att anvisningar om hur blanketter skall utformas kan utges av FoHM varför Länsstyrelsens förslag/exempel då kan behöva revideras. Framtagandet av blanketterna skall ses som en hjälp för kommunen att komma igång och kunna hantera ansökningar till dess FoHM publicerar sina direktiv.

Folkhälsomyndigheten

- Folkhälsomyndigheten kommer producera material
- Oklart när i tid detta kommer publiceras

"... vägledningmaterialet kommer dock initialt att vara inriktat på frågor relaterade till kravet på tillstånd för att få sälja tobaksprodukter till konsumenter.

Vid sidan härav pågår arbete med att ta fram föreskrifter inom egenkontrollprogram (tidigast juni). Det pågår också olika projekt inom myndigheten för att förenkla och göra den externa hemsidan mer användarvänlig. På hemsidan finns också en FAQ om den nya tobakslagen. "

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts/tobak/>

Förberedelser Allmänt

- Förstå **regelverket**, läs propositionen.
- Följ **utvecklingen**, FoHM, Länsstyrelsen, nyhetsbrev, nätverk, etc
- Arbeta med **informationsbehovet**, gå ut med allmän info och riktad i de fall det är lämpligt. Uppdatera hemsida. Fundera över kontakt med ev branschorganisationer. Initialt kommer behovet/efterfrågan av information vara stort.
- Arbeta med **information internt** i kommunen. Håll den egna nämnden och övriga berörda nämnder underrättade och uppdaterade.
- **Upprätta rutiner** för hantering/handläggning av ansökningar och anmälningar. Upprätta rutiner för hantering av klagomål.

